

Sygn. akt: II AKa 213/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Witold Mazur
Sędziowie:	SA Wojciech Kopczyński SA Aleksander Sikora (spr.)
Protokolant:	Bartłomiej Wiench

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Siemianowicach Śląskich Alicji Domańskiej

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2018 r. sprawy

S. M. s. G. i L. ur. (...) w C.

oskarżonego z art.13 §1 kk w zw. z art.148 §1 kk w zw. z art.157 §2 kk przy zast.art.11 §2 kk
w zw. z art.31§2 kk

na skutek apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 lutego 2018 roku, sygn. akt XXI K 161/17

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Katowicach) na rzecz adwokata A. N. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym 23 % VAT, tytułem obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu S. M. w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżonego S.M. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSA Aleksander Sikora SSA Witold Mazur SSA Wojciech Kopczyński

II AKa 213/18

UZASADNIENIE

Sporządzone w części, dotyczącej wniosku obrońcy oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 28 lutego 2018 roku, w sprawie sygn. akt XXI K 161/17, uznał oskarżonego S. M. za winnego tego, że w dniu 28 listopada 2016 roku w S., działając w stanie ograniczonej zdolności do

rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem, z zamiarem spowodowania u pokrzywdzonego M. K. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu zadawał mu liczne uderzenia za pomocą długiego noża kuchennego z zaokrągloną końcówką w okolice głowy, rąk i nóg, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, z uwagi na interwencję osoby postronnej, przy czym spowodował obrażenia ciała pokrzywdzonego w postaci ran ciętych głowy, dłoni i obu przedramion, które skutkowały naruszeniem czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres do 7 dni, czym wyczerpał znamiona ustawowe art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 §1 pkt 2 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 12 lipca 2017 roku i art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk przy zast. art. 31 § 2 kk i art. 4 § 1 kk i za to na mocy art. 11 § 3 kk w zw. z art. 14 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w brzmieniu obowiązującym do 12 lipca 2017 roku przy zast. art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę 4 lat pozbawienia wolności. Sąd zasądził nadto na rzecz obrońcy z urzędu należne mu wynagrodzenie i zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońca i prokurator. Z uwagi na zakres niniejszego uzasadnienia, wyznaczony jedynie wnioskiem obrońcy o sporządzenie uzasadnienia na piśmie, odnieść należało się do treści apelacji obrońcy.

Obrońca zarzucił zaskarżonemu wyrokowi obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 kpk poprzez dokonanie błędnej oceny materiału dowodowego, polegającej na braku dania wiary wyjaśnieniom oskarżonego S. M., przy równocześnie całkowicie pozytywnej ocenie zmiennych i sprzecznych wewnątrznie zeznań pokrzywdzonego, niepotwierdzonych zeznaniami pozostałych świadków. W konsekwencji obrońca zarzucił również błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść, polegający na błędnym ustaleniu:

- iż oskarżony miał zamiar spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, a pokrzywdzony wykazywał jedynie postawę obronną
- iż oskarżony wyszedł z mieszkania zabierając ze sobą długi nóż do krojenia chleba z zaokrągloną końcówką i ząbkowanym ostrzem
- iż oskarżony wołał pokrzywdzonego, który zobaczywszy nóż w ręku oskarżonego zaczął się wycofywać, poślizgnął się i upadł na plecy a oskarżony naskoczył na niego i przygniótł go do ziemi swoim ciałem, formułując następnie do pokrzywdzonego stwierdzenie: „ ty chuju, ja cię teraz zabiję”
- iż oskarżony zadawał wiele uderzeń w głowę a tylko z uwagi na aktywną obronę pokrzywdzonego nie doszło do realizacji zamiaru spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu
- iż w pewnym momencie pokrzywdzony wziął leżący na ziemi nóż i zadał oskarżonemu jeden cios w ramię, a następnie wypuścił trzymany nóż z ręki
- oskarżony miał pozostawać w związku z M. S., co miało być powodem sprzeczki pomiędzy nim a pokrzywdzonym.

Opierając się na tych zarzutach obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej czynu art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk przy zast. art. 4 kk i orzeczenie kary łagodniejszej wymierzonej w granicach zagrożenia z art. 157 § 2 kk przy zast. art. 31 §2 kk.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia wykazała, iż zarzuty odwoławcze nie są uzasadnione.

Przeprowadzona przez Sąd I instancji ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonana została z pełnym uwzględnieniem zasad logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy. Dotyczy to również wyjaśnień oskarżonego i zeznań pokrzywdzonego, co jest przedmiotem zarzutu obrońcy. Wyjaśnienia oskarżonego zostały poddane przez Sąd Okręgowy szczegółowej analizie zarówno pod kątem wewnętrznej spójności jak i możliwości ich weryfikacji poprzez treść innych dowodów. Sąd I instancji wykazał w pisemnym uzasadnieniu, jakie sprzeczności pomiędzy

tymi dowodami stwierdził i dlaczego nie dał wiary oskarżonemu. Istotne i znajdujące pełne oparcie w treści art. 7 kpk jest to, iż wskazano na zeznania grupy bezstronnych świadków, a to Ł. C., E. P., K. P. i J. M., z których to relacji wynika obraz zdarzenia odmienny od przedstawionego przez oskarżonego. Świadkowie ci obserwowali różne fazy zdarzenia, już po opuszczeniu mieszkania przez oskarżonego i pokrzywdzonego, jednakże wzajemnie zbieżnie stwierdzili jednoznacznie, iż to oskarżony był stroną atakującą, a pokrzywdzony odpierał jego ataki. Świadek Ł. C. widział oskarżonego jeszcze na klatce schodowej budynku z nożem w ręku. Zeznania postronnych obserwatorów, nie związanych w żaden sposób z osobą pokrzywdzonego, komponujące się ze sobą logicznie i uzupełniające się nawzajem, prawidłowo zostały uwzględnione przez Sąd I instancji, a w takim zakresie w jakim nie dawało się ich pogodzić z wyjaśnieniami oskarżonego, trafnie tymże wyjaśnieniom nie dano wiary. Również w zakresie treści wyjaśnień oskarżonego, co do przebiegu zdarzeń wewnątrz mieszkania, ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji w pełni mieści się w granicach art. 7 kpk. Sąd I instancji miał w polu widzenia to, że wszyscy uczestnicy spotkania, w tym oskarżony, byli pod znacznym wpływem alkoholu. Postępując następnie z ostrożnością, uwzględniając także czynnik, Sąd I instancji przeanalizował treść zeznań świadków i wykazał w pisemnym uzasadnieniu, jakie ich części, z racji wzajemnej zgodności i konsekwencji logicznej należało uwzględnić a tym samym odmówić wiary oskarżonemu. Nietrafnie zatem obrońca wskazuje na to, iż Sąd I instancji miałby dać w pełni wiarę zeznaniom świadków, uczestniczących w spotkaniu, w sposób bezkrytyczny, a tym samym bezzasadnie nie uwzględnił w tej części wyjaśnień oskarżonego.

Również ocena zeznań pokrzywdzonego, wbrew zarzutom sformułowanym przez obrońcę, w pełni realizuje dyrektywy art. 7 kpk. Wbrew twierdzeniom autora apelacji, Sąd I instancji nie dał wiary pokrzywdzonemu w sposób bezkrytyczny. Miał w polu widzenia zmianę treści zeznań tego świadka, co do niektórych okoliczności, w tym użycia noża. Zaakcentował jednak Sąd Okręgowy, iż co do najistotniejszych elementów opisu zdarzenia, zeznania pokrzywdzonego znajdowały potwierdzenie w zeznaniach bezstronnych świadków, postronnych osób, obserwujących zajście na zewnątrz budynku. Żaden z tych świadków nie przedstawił w swoich zeznaniach pokrzywdzonego, jako strony atakującej. Wbrew twierdzeniom obrońcy, Sąd I instancji zaprezentował również w pisemnym uzasadnieniu zwięzłą ocenę zeznań świadków Ł. C., E. P., K. P. i J. M., co pozwala prawidłowo zweryfikować postąpienie Sądu Okręgowego w instancji odwoławczej.

W konsekwencji, również ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, są prawidłowe. Wszystkie ustalenia znajdują swoje źródła w treści dowodów, które zostały przez Sąd Okręgowy pozytywnie zweryfikowane przez pryzmat art. 7 kpk. Obrońca sformułował w uzasadnieniu apelacji szereg twierdzeń o uchybieniach, co poszczególnych ustaleń faktycznych, które jednak bazują na wcześniej postawionym zarzucie naruszenia dyspozycji art. 7 kpk. Skoro zaś, wbrew stanowisku obrońcy, Sąd Apelacyjny zaakceptował ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji, należy stwierdzić, iż wywoły te stanowią polemikę, bazującą na kwestionowaniu procedowania Sądu Okręgowego. Tezy apelacji sugerują bowiem, iż to wyjaśnienia oskarżonego winny stać się źródłem ustaleń a oparcie stanu faktycznego na innych dowodach było nieprawidłowe. Tymczasem proces konstruowania stanu faktycznego przez Sąd I instancji wynikał logicznie z przeprowadzonej wcześniej i prawidłowo zaprezentowanej w pisemnym uzasadnieniu wyroku oceny wszystkich dowodów zebranych w sprawie. Dotyczy to zatem zarówno okoliczności, iż oskarżony zabrał nóż z mieszkania i był następnie widziany przez świadka M. K. na klatce schodowej przed wyjściem na zewnątrz budynku, jak i tego, co opisali świadkowie, iż to oskarżony, będąc stroną atakującą zadawał nożem uderzenia pokrzywdzonemu. Ustalenie Sądu I instancji, co do zamiaru spowodowania przez oskarżonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu u pokrzywdzonego, jest również prawidłowe. Argumentacja zaprezentowana przez Sąd Okręgowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku, wskazująca na stronę podmiotową działania oskarżonego, jest w pełni przekonująca. Wskazano trafnie na ilość ciosów, determinację oskarżonego, zadawanie uderzeń leżącemu pokrzywdzonemu. Uwzględniając to, iż oskarżony posługiwał się nożem, mimo zadawania jedynie ran ciętych, ale kierowanych również w głowę pokrzywdzonego, uzasadniony jest wniosek, iż zmierzał do spowodowania u M. K. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Zastosowana przez Sąd I instancji do prawnego opisu zachowania oskarżonego subsumcja jest również prawidłowa, uwzględniając stadialną formę popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa jak i jego dokonanie w warunkach ograniczonej poczytalności oskarżonego.

Wymierzona oskarżonemu kara 4 lat pozbawienia wolności nie nosi cech rażącej surowości. Sąd I instancji uwzględnił przy jej wymierzaniu wszystkie dyrektywy z art. 53 kk, o czym świadczy wyczerpujące uzasadnienie tego elementu orzeczenia w pisemnych motywach. Okoliczności wskazane tam, a wpływające na intensyfikację stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu, uzasadniały podniesienie kary ponad dolny próg zagrożenia. Również wielokrotna wcześniejsza karalność oskarżonego wymagała orzeczenia kary wyższej niż minimalna przewidziana sankcja z art. 156 § 1 pkt 2 kk w brzmieniu do dnia 12 lipca 2017r. W polu widzenia Sądu I instancji była też fakultatywna możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary, wynikająca z treści art. 31 § 2 kk, słusznie jednak Sąd ten stwierdził, iż nie zachodzi sytuacja, w której konieczne i uzasadnione byłoby wymierzenie kary poniżej dolnego progu zagrożenia.

Sąd Odwoławczy nie stwierdził również aby w sprawie istniały okoliczności wymagające interwencji z urzędu w treść zaskarżonego wyroku poprzez dyspozycję art. 440 kpk. Nie podzielając zatem argumentów apelacji obrońcy, zawartych w zarzutach i wnioskach odwoławczych, Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na rzecz obrońcy z urzędu zasądzono należne mu wynagrodzenie za obronę udzieloną oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym. Oskarżonego, pozbawionego wolności, zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSA Aleksander Sikora SSA Witold Mazur SSA Wojciech Kopczyński